Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
NICHOLAS EMILIOU
prednesené 2. júna 2022 [1]

Vec C-147/21

Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF),
Florame,
Hyteck Aroma-Zone,
Laboratoires Gilbert,
Laboratoire Léa Nature,
Laboratoires Oméga Pharma France,
Pierre Fabre Médicament,
Pranarom France,
Puressentiel France
proti
Ministre de la Transition écologique,
Premier ministre

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podala Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Biocídne výrobky – Cieľ ochrany zdravia a životného prostredia – Možnosť členských štátov prijať obmedzujúce opatrenia týkajúce sa obchodných praktík a reklamy"

I. Úvod

1. V záujme posilnenia ochrany verejného zdravia a životného prostredia francúzsky regulačný orgán rozhodol, že rodenticídy a insekticídy, t. j. dve kategórie biocídnych výrobkov, nemôžu byť predmetom určitých obchodných praktík, ako sú zľavy, zníženia cien a rabaty. Francúzsky regulačný orgán obmedzil tiež reklamu na rovnaké kategórie výrobkov, ako aj na niektoré dezinfekčné prostriedky.

2. V spore veci samej sa niekoľko spoločností domáha zrušenia uvedenej právnej úpravy a spochybňujú jej súlad najmä s nariadením (EÚ) č. 528/2012 [2].

[1] Jazyk prednesu: angličtina.

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní (Ú. v. EÚ L 167, 2021, s. 1) (ďalej len „nariadenie o biocídnych výrobkoch").

3. Conseil d'État (Štátna rada) má pochybnosti o tom, či sa týmto aktom dosiahla úplná harmonizácia, ktorá bráni predmetnej vnútroštátnej právnej úprave, a ak nie, za akých podmienok je možné takúto právnu úpravu prijať.

4. V prejednávanej veci ide teda o rozsah autonómie, ktorá bola členským štátom ponechaná po prijatí nariadenia o biocídnych výrobkoch. Subsidiárne sa táto vec v podstate týka podmienok, za ktorých je podľa ustanovení Zmluvy možná taká vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej.

II. Právny rámec

A. Právo Únie

5. Podľa jeho článku 1 ods. 1 je účelom nariadenia o biocídnych výrobkoch „zlepšiť fungovanie vnútorného trhu harmonizáciou pravidiel sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania, ako aj zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia. Ustanovenia tohto nariadenia vychádzajú zo zásady predbežnej opatrnosti, ktorej cieľom je zabezpečiť ochranu zdravia ľudí, zdravia zvierat a životného prostredia. Osobitná pozornosť by sa mala venovať ochrane zraniteľných skupín."

6. Nariadením o biocídnych výrobkoch sa v jeho článku 1 ods. 2 „ustanovujú pravidlá:

a) zostavenia zoznamu účinných látok, ktoré sa môžu používať v biocídnych výrobkoch, na úrovni Únie;

b) autorizácie biocídnych výrobkov;

c) vzájomného uznávania autorizácií v Únii;

d) sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používanie v rámci jedného alebo viacerých členských štátov alebo Únie;

e) uvádzania ošetrených výrobkov na trh."

7. Článok 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch sa týka reklamy. Uvádza sa v ňom:

„1. Každá reklama biocídnych výrobkov okrem toho, že je v súlade s nariadením (ES) č. 1272/2008,[3] musí obsahovať vety: ‚Používajte biocídy bezpečným spôsobom. Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o výrobku.' Tieto vety musia byť jasne odlíšené od ostatných častí reklamy a čitateľné.

2. Zadávatelia reklamy môžu nahradiť slovo ‚biocídy' v predpísaných vetách jasným odkazom na typ výrobku, ktorý je predmetom reklamy.

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 2008, s. 1), (ďalej len „nariadenie CLP").

3. V reklamách na biocídne výrobky sa výrobok nesmie prezentovať spôsobom, ktorý je zavádzajúci, pokiaľ ide o riziká vyplývajúce z výrobku pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo pre životné prostredie alebo pokiaľ ide o jeho účinnosť. Za žiadnych okolností sa v reklame na biocídny výrobok neuvádza označenie ‚biocídny výrobok s nízkym rizikom', ‚netoxický', ‚neškodný', ‚prírodný', ‚šetrný k životnému prostrediu', ‚šetrný k zvieratám' a žiadne iné podobné označenie."

B. Vnútroštátne právo

8. Nový článok L. 522-18 code de l'environnement (Zákonník o životnom prostredí): [4]

„Pri predaji biocídnych výrobkov definovaných v článku L. 522-1 sú zakázané zľavy, zníženia cien, rabaty, rozlišovanie všeobecných a osobitných podmienok predaja v zmysle článku L. 441-1 code de commerce [Obchodný zákonník] alebo poskytovanie kusov zdarma a akékoľvek rovnocenné praktiky. Všetky obchodné praktiky, ktorých cieľom je priamo alebo nepriamo obísť tento zákaz poskytovaním zliav, znižovaním cien alebo rabatmi na iný sortiment výrobkov, ktoré sú spojené s nákupom uvedených výrobkov, sú zakázané. Vyhláška Conseil d'Etat [Štátna rada] vymedzí kategórie dotknutých výrobkov na základe rizík pre ľudské zdravie a životné prostredie."

9. Nový článok L. 522-5-3 Zákonníka o životnom [5] prostredí stanovuje:

„Zakazuje sa akákoľvek komerčná reklama na určité kategórie biocídnych výrobkov špecifikovaných v nariadení [č. 528/2012]. Odchylne od prvého odseku tohto článku je reklama zameraná na profesionálnych používateľov povolená na miestach distribúcie biocídnych výrobkov týmto používateľom a v publikáciách, ktoré sú im určené. Vyhláškou Conseil d'État [Štátna rada] sa v závislosti od rizík na ľudské zdravie a životné prostredie vymedzia kategórie dotknutých výrobkov, ako aj podmienky, za ktorých môžu byť reklamy prezentované. Tieto reklamy musia obsahovať správne používanie a aplikáciu výrobkov, aby sa tým chránilo zdravie ľudí a zvierat, ako aj životné prostredie, a zároveň možné riziká pre zdravie ľudí a zvierat, ako aj pre životné prostredie."

10. Vyhláškou č. 2019-642 z 26. júna 2019, prijatou na základe nového článku L. 522-18 zákonníka o životnom prostredí, sa do tohto zákonníka vložil článok R. 522-16-1, ktorý stanovuje:

„Kategórie výrobkov uvedené v článku L. 522-18, pri ktorých sú zakázané určité obchodné praktiky, sú výrobky typov 14 a 18 definované nariadením [č. 528/2012]. Tieto ustanovenia sa nevzťahujú na biocídne výrobky, na ktoré sa vzťahuje zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 toho istého nariadenia."

[4] Vložený článkom 76 loi n° 2018-938 du 30 octobre 2018 pour l'équilibre des relations commerciales dans le secteur agricole et alimentaire et une alimentation saine, durable et accessible à tous (zákon č. 2018-938 z 30. októbra 2018 na podporu rovnováhy v obchodných vzťahoch v poľnohospodárskom a potravinárskom odvetví a zdravých, trvalo udržateľných potravinách dostupných pre všetkých; ďalej len „zákon z 30. októbra 2018").

[5] Vložený zákonom z 30. októbra 2018.

11. Vyhláškou č. 2019-643 z 26. júna 2019, prijatou na základe článku L. 522-5-3 zákonníka o životnom prostredí sa do tohto zákonníka vložil nový článok R. 522-16-2 v tomto znení:

„I.- Kategórie biocídnych výrobkov uvedené v článku L. 522-5-3, pre ktoré je zakázaná komerčná reklama zameraná na širokú verejnosť, sú tieto:

1° Výrobky typov 14 a 18, ktoré sú vymedzené nariadením [č. 528/2012];

2° Výrobky typov 2 a 4, ktoré sú vymedzené tým istým nariadením a klasifikované podľa ustanovení nariadenia [č. 1272/2008] ako nebezpečné pre vodné prostredie v kategórii 1: akútna toxicita kategórie 1 (H 400) a chronická toxicita kategórie 1 (H 410).

II.- V prípade výrobkov uvedených v odseku I akákoľvek reklama zameraná na odborníkov musí spĺňať ustanovenia článku 72 nariadenia [č. 528/2012] uvedené v bode 1° odseku I. Okrem toho sa v takejto reklame jasne a čitateľne uvedú tieto údaje:

1° Tieto dve vety: ‚Pred každým použitím sa ubezpečte, že použitie tohto výrobku je absolútne nevyhnutné, a to predovšetkým na miestach prístupných širokej verejnosti. Vždy, keď je to možné, uprednostnite alternatívne metódy a výrobky, ktoré predstavujú najnižšie riziko pre zdravie ľudí a zvierat, ako aj pre životné prostredie.‘

2° Údaj o type biocídneho výrobku, do ktorého je výrobok zaradený, podľa špecifikácie uvedenej v prílohe V nariadenia [č. 528/2012].

III.- Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na biocídne výrobky, pri ktorých je možné použiť zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 nariadenia [č. 528/2012].“

III. Skutkové okolnosti, konanie na vnútroštátnom súde a prejudiciálne otázky

12. Dvomi žalobami sa Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF) a spoločnosti Florame, Hyteck Aroma-Zone, Laboratoires Gilbert, Laboratoire Léa Nature, Laboratoires Oméga Pharma France, Pierre Fabre Médicament, Pranarom France a Puressentiel France (ďalej spolu len „žalobcovia“) domáhajú, aby Conseil d’État (Štátna rada) zrušila décret n° 2019-642, du 26 juin 2019, relatif aux pratiques commerciales interdites pour certaines catégories de produits biocides [vyhláška č. 2019-642 z 26. júna 2019 o zakázaných obchodných praktikách pre určité kategórie biocídnych výrobkov (ďalej len „napadnutá vyhláška č. 2019-642“)] a décret n° 2019-643, du 26 juin 2019, relatif à la publicité commerciale pour certaines catégories de produits biocides [vyhláška č. 2019-643 z 26. júna 2019 o komerčnej reklame na určité kategórie biocídnych výrobkov (ďalej len „napadnutá vyhláška č. 2019-643“)] (ďalej spolu len „napadnuté vyhlášky“).

13. Podľa žalobcov došlo pri prijímaní napadnutých vyhlášok k prekročeniu právomoci. V tejto súvislosti žalobcovia požiadali Conseil d’État (Štátna rada), aby Súdnemu dvoru predložila prejudiciálnu otázku týkajúcu sa úplnej harmonizácie zavedenej nariadením o biocídnych výrobkoch. Žalobcovia tvrdia, že zákazy uvedené v napadnutých vyhláškach porušujú články L. 522-18 a L. 522-5-3 Zákonníka o životnom prostredí, pretože sú príliš všeobecné. Žalobcovia taktiež tvrdia, že napadnuté vyhlášky zavádzajú neodôvodnenú diskrimináciu v prospech výrobkov, ktorých sa predmetné zákazy netýkajú, že porušujú vlastnícke právo chránené článkom 17 Charty základných práv Európskej únie a že nezohľadňujú ustanovenia článku 1

protokolu č. 1 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „EDĽP“), podpísaného v Ríme 4. novembra 1950. Žalobcovia ďalej tvrdia, že napadnutá vyhláška č. 2019-642 je v rozpore so smernicou 2000/31/ES[6], lebo predstavuje neodôvodnený a neprimeraný zásah do voľného pohybu služieb, a že napadnutá vyhláška č. 2019-643 je protiprávna, lebo predstavuje nadmerný zásah do práva na slobodu prejavu zaručeného článkom 10 EDĽP.

14. Ministre de la Transition écologique (ministerka pre ekologickú transformáciu, Francúzsko) vo vyjadrení k žalobám navrhuje, aby boli obe žaloby zamietnuté.

15. Conseil d'État (Štátna rada) vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania vysvetľuje dôvody zamietnutia všetkých uvedených žalobných dôvodov s výnimkou žalobného dôvodu založeného na nariadení o biocídnych výrobkoch, ktoré podľa uvedeného súdu neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by členským štátom umožňovalo alebo zakazovalo prijať obmedzujúce opatrenia, akými sú opatrenia uvedené v článkoch L. 522-18 a L. 522-5-3 Zákonníka o životnom prostredí. Vnútroštátny súd si teda nie je istý, či takéto opatrenia môžu byť prijaté bez porušenia uvedeného nariadenia.

16. Za týchto okolností Conseil d'État (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto otázky:

„Bráni [č. 528/2012] tomu, aby členský štát prijal v záujme verejného zdravia a životného prostredia také reštriktívne pravidlá v oblasti obchodných praktík a reklamy, aké stanovujú články L. 522-18 a L. 522-5-3 Zákonníka o životnom prostredí? Prípadne za akých podmienok môže členský štát takéto opatrenia prijať?“

17. Písomné pripomienky predložili žalobcovia, francúzska, talianska a holandská vláda, ako aj Európska komisia. Žalobcovia, francúzska vláda a Komisia predniesli ústne vyjadrenia na pojednávaní, ktoré sa konalo 9. marca 2022.

IV. Posúdenie

18. Táto vec sa týka zlučiteľnosti francúzskych vnútroštátnych predpisov,[7] ktoré na jednej strane zakazujú určité obchodné praktiky v súvislosti s dvoma kategóriami biocídnych výrobkov a na druhej strane obmedzujú reklamu týkajúcu sa tých istých kategórií biocídnych výrobkov, ako aj dvoch ďalších kategórií, s právom Únie.

19. Analýzu začnem posúdením stupňa harmonizácie dosiahnutej nariadením o biocídnych výrobkoch, keďže ide o nástroj práva Únie, na ktorý sa vnútroštátny súd konkrétne pýta. Subsidiárne sa vnútroštátny súd taktiež všeobecnejšie pýta na podmienky, za ktorých právo Únie umožňuje prijať také vnútroštátne predpisy, ako sú predmetné predpisy vo veci samej. V rozsahu, v akom je to potrebné, budem teda posudzovať predmetné predpisy z hľadiska relevantného práva

[6] Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399) (ďalej len „smernica o elektronickom obchode“).

[7] Aj keď sa prejudiciálne otázky týkajú len článkov L. 522-18 a L. 522-5-3 Zákonníka o životnom prostredí, spor vo veci samej sa týka zákonnosti napadnutých vyhlášok, ktorými boli do Zákonníka o životnom prostredí vložené články R. 522-16-1 a R. 522-16-2. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že článok R. 522-16-1 konkretizuje článok L. 522-18, a článok R. 522-16-2 konkretizuje článok L. 522-5-3. Tieto dva súbory ustanovení teda tvoria dva regulačné celky, o ktorých diskutovali účastníci konania. Z uvedeného dôvodu budem posudzovať prejudiciálne otázky tak, že sa týkajú nielen výslovne uvedených legislatívnych ustanovení, ale aj článkov R. 522-16-1 a R. 522-16-2 Zákonníka o životnom prostredí.

Únie, ktorým sú v prejednávanej veci ustanovenia o voľnom pohybe tovaru podľa článkov 34 a 36 ZFEÚ.[8] Tieto ustanovenia sa však použijú len vtedy, ak vec, ktorej sa týka vec sama, obsahuje cezhraničný prvok,[9] čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.[10]

20. Vyššie uvedenú dvojdielnu analýzu vykonám najprv z hľadiska vnútroštátneho zákazu určitých obchodných praktík (časť A), a následne sa budem venovať otázke reklamy (časť B).

A. Zákaz dotknutých obchodných praktík

21. Články L. 522-18 a R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí zakazujú zľavy, zníženia cien, rabaty, rozlišovanie všeobecných a osobitných podmienok predaja, poskytovanie kusov zdarma a akékoľvek rovnocenné praktiky pri predaji určitých biocídnych výrobkov uvedených v prílohe V nariadenia o biocídnych výrobkoch (ďalej len „príloha V“) ako typy výrobkov 14 a 18, s výnimkou biocídnych výrobkov, pri ktorých sa použije zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 uvedeného nariadenia.

22. Typ výrobku 14 sa týka „rodenticídov“, ktoré sú v prílohe V opísané ako „výrobky, ktoré sa používajú na ochranu proti myšiam, potkanom alebo iným hlodavcom, a to inými spôsobmi ako ich odpudzovaním alebo priťahovaním“. Typ výrobku 18 sa týka „insekticídov, akaricídov a výrobkov na ochranu proti iným článkonožcom“, ktoré sú opísané ako „výrobky, ktoré sa používajú na ochranu proti článkonožcom (napr. hmyzu, pavúkom a kôrovcom), a to inými spôsobmi ako ich odpudzovaním alebo priťahovaním“. Typy výrobkov 14 a 18 patria do širšej kategórie s názvom „Hlavná skupina 3: Ochrana proti škodcom“.

23. V nasledujúcej analýze dospejem k záveru, že predmetný vnútroštátny zákaz nie je v rozpore s nariadením o biocídnych výrobkoch (časť 1). Taktiež dospejem k záveru, že ten istý zákaz neporušuje ustanovenia Zmluvy o voľnom pohybe tovaru (časť 2).

1. Pôsobnosť harmonizovaných pravidiel

24. Nariadenie o biocídnych výrobkoch bolo prijaté na základe článku 114 ZFEÚ, ktorý je hlavným právnym základom na prijímanie opatrení práva Únie potrebných na vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu.[11] Uvedené nariadenie teda harmonizuje „pravidlá sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania, ako aj zabezpečuje vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia“, ako sa uvádza v jeho článku 1 ods. 1.[12] Na tento účel sú v článku 1 ods. 2 vymenované kategórie pravidiel stanovených uvedeným nariadením. Tento zoznam zahŕňa pod písmenom d) pravidlá týkajúce sa „sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania v jednom alebo vo viacerých členských štátov alebo v Únii“.

8 Ako Súdny dvor opakovane rozhodol, „pokiaľ bola určitá oblasť predmetom úplnej harmonizácie na úrovni Únie, každé vnútroštátne opatrenie, ktoré sa jej týka, sa musí posudzovať s ohľadom na ustanovenia tohto harmonizačného opatrenia, a nie s ohľadom na primárne právo“. Rozsudok z 24. februára 2022, Viva Telecom Bulgaria (C-257/20, EU:C:2022:125, bod 45 a citovaná judikatúra).

9 Rozsudok z 19. januára 2017, Queisser Pharma (C-282/15, EU:C:2017:26, bod 39 a citovaná judikatúra).

10 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žalobcovia vo veci samej uviedli tvrdenia týkajúce sa smernice o elektronickom obchode. Akurát by som uviedol, že keďže uvedená smernica vychádza zo zásady „krajiny pôvodu“, je v prejednávanej veci irelevantná vzhľadom na to, že všetci žalobcovia sú podľa všetkého francúzske spoločnosti. V tomto zmysle pozri rozsudok z 11. septembra 2014, Papasavvas (C-291/13, EU:C:2014:2209, body 34 a 35).

11 Pozri napríklad návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Wahl vo veci Marrakesh Treaty on access to published works (3/15, EU:C:2016:657, bod 71).

12 Pozri tiež odôvodnenie 3 nariadenia o biocídnych výrobkoch a rozsudok zo 14. októbra 2021, Biofa (C-29/20, EU:C:2021:843, bod 35 a citovaná judikatúra).

25. Vec sama sa týka biocídnych výrobkov a kategória pravidiel týkajúcich sa „sprístupňovania na trhu a používania“ je pravdepodobne dostatočne široká na to, aby zahŕňala pravidlá zakazujúce určité cenové praktiky. V článku 3 ods. 1 písm. i) je totiž „sprístupnenie na trhu“ definované ako „akékoľvek dodanie biocídneho výrobku… v rámci obchodnej činnosti na distribúciu alebo používanie, či už za úhradu alebo bezplatne“.

26. Vzhľadom na to sa posúdenie, či nástroj práva Únie úplne harmonizuje určitú oblasť, musí vykonať nie na základe posúdenia všeobecne vymedzených právnych kategórií, ale na základe preskúmania konkrétnej oblasti. [13]

27. V prejednávanej veci sa presne táto konkrétna oblasť týka zákazu „zliav, znížení cien, rabatov, rozlišovania všeobecných a osobitných podmienok predaja…, poskytovania kusov zdarma a akýchkoľvek rovnocenných praktík“ v súvislosti s predajom určitých biocídnych výrobkov.

28. Keďže príslušné obchodné praktiky sú takto vymedzené, konštatujem spolu s francúzskou a holandskou vládou, ako aj Komisiou, že nariadenie o biocídnych výrobkoch neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by sa ich výslovne týkalo.

29. Ako uvádza Komisia, nariadenie o biocídnych výrobkoch sa týka najmä autorizácie biocídnych výrobkov na účely ich sprístupnenia na trhu a ich používania. Ustanovenia týkajúce sa používania biocídnych výrobkov sú pomerne obmedzené a stanovujú najmä, že toto používanie je podmienené a musí byť v súlade s príslušnou autorizáciou a požiadavkami na označovanie a balenie. [14]

30. V tomto kontexte sa ustanovenia, ktoré sa vecne najviac približujú prejednávanej veci, nachádzajú v článkoch 69 a 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch, ktoré na jednej strane obsahujú požiadavky na balenie a označovanie a na druhej strane požiadavky na reklamu. Poznamenávam, že žiadne z týchto ustanovení nie je relevantné pre zákaz predmetných praktík. [15]

31. Samotní žalobcovia počas pojednávania uznali, že nariadenie o biocídnych výrobkoch neobsahuje žiadne ustanovenie o cenových praktikách. Tvrdili však, že predmetná vnútroštátna právna úprava narušuje harmonizovaný rámec vytvorený uvedeným nariadením a nariadením CLP. Žalobcovia vysvetlili, že vnútroštátne predpisy o obchodných praktikách zavádzajú ďalšiu úroveň regulácie s novou kategorizáciou výrobkov, ktorá je pre výrobcov nepredvídateľná, pretože nemá žiadnu priamu súvislosť s rizikom spojeným s daným výrobkom. Predmetné vnútroštátne predpisy tak podľa názoru žalobcov narúšajú voľný pohyb biocídnych výrobkov, čím maria cieľ sledovaný uvedenými nariadeniami. Žalobcovia ďalej tvrdia, že nariadenie o biocídnych výrobkoch obmedzuje pôsobnosť členských štátov v oblasti informačnej politiky o účinkoch biocídnych výrobkov, ktorú vyžaduje čl. 17 ods. 5 tretí pododsek uvedeného nariadenia. Podľa ich názoru však takáto politika nezahŕňa predmetný zákaz.

32. V tejto súvislosti uvádzam, že pokiaľ ide o nariadenie CLP, tento nástroj v podstate harmonizuje kritériá klasifikácie látok a zmesí a stanovuje pravidlá označovania a balenia nebezpečných látok a zmesí. [16] Inými slovami cieľom uvedeného nariadenia je určenie, „ktoré

[13] Pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesli generálni advokáti Bobek vo veci Lietuvos Respublikos Seimas (C-2/18, EU:C:2019:180, body 27 až 29) a Mengozzi vo veci Monsanto Technology (C-428/08, EU:C:2010:128, bod 47).

[14] Pozri článok 17 ods. 1 a 5 prvý pododsek alebo článok 22 ods. 1 nariadenia o biocídnych výrobkoch.

[15] Článkom 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch sa budem zaoberať v časti B týchto návrhov, keďže uvedených článok je priamo relevantný pre predmetné vnútroštátne pravidlo týkajúce sa reklamy.

[16] Pozri článok 1 nariadenia CLP.

vlastnosti látok a zmesí by mohli viesť k ich klasifikácii ako nebezpečných, aby sa nebezpečnosť látok a zmesí riadne identifikovala a informovalo sa o nej“ [17], a stanovuje všeobecné normy pre balenie s cieľom zabezpečiť ich bezpečné dodávanie. [18]

33. Nariadenie o biocídnych výrobkoch obsahuje krížové odkazy na nariadenie CLP, aby ho mohlo využiť ako referenčný bod v súvislosti so schvaľovaním účinných látok a povoľovaním biocídnych výrobkov. [19] Nariadenie o biocídnych výrobkoch taktiež odkazuje na nariadenie CLP pri definovaní požiadaviek týkajúcich sa označovania a balenia biocídnych výrobkov (článok 69 nariadenia o biocídnych výrobkoch) a ich reklame (článok 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch), pretože nariadenie CLP obsahuje v oboch týchto oblastiach osobitné pravidlá, ktoré sa uplatňovaním nariadenia o biocídnych výrobkoch zachovávajú. [20] Aj keď teda nariadenie CLP v týchto ohľadoch dopĺňa nariadenie o biocídnych výrobkoch a aj keď nariadenie o biocídnych výrobkoch vo všeobecnosti vyhlasuje, že ním nie je dotknuté nariadenie CLP, [21] poznamenávam, že nariadenie CLP nezavádza žiadne ďalšie pravidlá relevantné pre predmetné obchodné praktiky.

34. Pokiaľ ide o článok 17 ods. 5 tretí pododsek nariadenia o biocídnych výrobkoch, na ktorý sa odvolávajú aj žalobcovia, toto ustanovenie vyžaduje, aby členské štáty prijali „opatrenia potrebné na zabezpečenie primeraného informovania verejnosti o prínosoch a rizikách spojených s biocídnymi výrobkami a o možnostiach minimalizácie ich používania“. Potvrdenie právomoci členských štátov, ktoré z uvedeného ustanovenia vyplýva, však neznamená, že oblasť pôsobnosti členských štátov by bola obmedzená na takúto informačnú politiku.

35. Možno však tvrdiť, že aj keď sa predmetný zákaz týka menovite inej oblasti ako informačnej politiky, narúša regulačnú rovnováhu, ktorú normotvorca Únie vytvoril medzi snahou o zlepšenie vnútorného trhu s biocídnymi výrobkami na jednej strane a ochranou verejného zdravia a životného prostredia na strane druhej? Inak povedané, bolo by možné tvrdiť, že cieľom normotvorcu Únie bolo, aby jediným spôsobom, akým by sa mohlo posudzovať používanie biocídnych výrobkov po ich uvedení na trh, bola informačná politika uskutočňovaná členskými štátmi na základe článku 17 ods. 5 tretieho pododseku nariadenia o biocídnych výrobkoch?

36. Domnievam sa, že nie. Ustanovenie týkajúce sa právomoci členských štátov v oblasti informačnej politiky dopĺňajú v rámci štruktúry článku 17 nariadenia o biocídnych výrobkoch všeobecné pravidlá o možnosti uvedenia výrobku na trh a jeho používania. Je začlenené do článku 17 ods. 5 uvedeného nariadenia, ktorého prvý pododsek stanovuje povinnosť používať biocídne výrobky v súlade s autorizáciou a tiež aj požiadavky na označovanie a balenie. Druhý pododsek vysvetľuje, že „náležité používanie“ biocídnych výrobkov „zahŕňa racionálne uplatňovanie vhodnej kombinácie fyzikálnych, biologických, chemických alebo iných opatrení, čím sa používanie biocídnych výrobkov obmedzuje na nevyhnutné minimum a prijímajú sa primerané preventívne opatrenia“. Z tretieho pododseku vyplýva povinnosť členských štátov prijať opatrenia na zabezpečenie informovania verejnosti o prínosoch a rizikách spojených s používaním biocídnych výrobkov a o možnostiach minimalizácie ich používania.

[17] Odôvodnenie 10 nariadenia CLP.

[18] Odôvodnenie 51 nariadenia CLP.

[19] Pozri článok 3 písm. f), článok 5 ods. 1 a 3, článok 10 ods. 1 písm. b) a článok 28 ods. 2 písm. a) nariadenia o biocídnych výrobkoch, pokiaľ ide o otázku účinných látok, a jeho článok 19 ods. 4 písm. b), pokiaľ ide o autorizáciu biocídnych výrobkov.

[20] Pozri článok 48 nariadenia CLP o reklame a hlavy III až V uvedeného nariadenia, pokiaľ ide o označovanie a balenie.

[21] Pozri článok 2 ods. 3 písm. m) nariadenia o biocídnych výrobkoch.

37. Článok 17 ods. 5 tretí pododsek nariadenia o biocídnych výrobkoch teda pristupuje k otázke používania biocídnych výrobkov nie z hľadiska ich súladu s rôznymi regulačnými požiadavkami (uvedenými v článku 17 ods. 1 tohto nariadenia), ale skôr zo širšieho hľadiska ich udržateľného používania, ako sa zdá byť potvrdené v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý tvorí prílohu správy Komisie o vykonávaní nariadenia o biocídnych výrobkoch.[22] V tomto dokumente z roku 2021 sa v kapitole „Udržateľné používanie“ uvádzajú opatrenia prijaté členskými štátmi, a súčasne sa v ňom uznáva, že smernica 2009/128/ES[23] sa nevzťahuje na biocídne výrobky a že „užitočnosť takéhoto rozšírenia pôsobnosti sa bude posudzovať v súvislosti s budúcim hodnotením nariadenia o biocídnych výrobkoch“[24].

38. Poznamenávam, že článok 17 ods. 5 tretí pododsek nariadenia o biocídnych prípravkoch zodpovedá, veľmi všeobecne povedané, článku 7 o „informovaní a zvyšovaní povedomia“ smernice o trvalo udržateľnom používaní pesticídov. Táto smernica však obsahuje aj pravidlá týkajúce sa národných akčných plánov, odbornej prípravy profesionálnych používateľov, distribútorov a poradcov (vrátane systému osvedčovania), požiadaviek na predaj a pravidiel týkajúcich sa špecifických postupov.

39. Za týchto okolností a vzhľadom na veľmi obmedzený počet a pôsobnosť ustanovení nariadenia o biocídnych výrobkoch týkajúcich sa spôsobov zabezpečenie trvalo udržateľného používania biocídnych výrobkov po ich uvedení na trh považujem za komplikované dospieť k záveru, že právomoci členských štátov v tejto oblasti boli obmedzené.

40. Na základe uvedeného som dospel k záveru, že nariadenie o biocídnych výrobkoch nebráni predmetnému zákazu. Uvedený zákaz však naďalej podlieha, pokiaľ ide o situácie s cezhraničným prvkom a vzhľadom na špecifiká tejto veci,[25] ustanoveniam Zmluvy o voľnom pohybe tovaru, ktorými sa budem teraz zaoberať.

2. Obmedzenia vyplývajúce z článkov 34 a 36 ZFEÚ

41. V tejto časti uvediem dôvody, ktoré ma vedú k záveru, že článok 34 ZFEÚ nebráni zákazu predmetných obchodných praktík [časť a)]. Ak by Súdny dvor dospel k opačnému záveru, uvediem dôvody, pre ktoré je tento zákaz podľa môjho názoru v každom prípade odôvodnený [časť b)].

a) Článok 34 ZFEÚ nebráni zákazu

42. Článok 34 ZFEÚ tým, že zakazuje množstevné obmedzenia dovozu medzi členskými štátmi, ako aj všetky opatrenia s rovnocenným účinkom, vyjadruje základnú zásadu voľného pohybu tovaru v rámci Európskej únie.[26]

[22] Commission Staff Working Document Accompanying the document Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the implementation of Regulation No 528/2012, SWD(2021) 128 final, s. 59 – 61.

[23] Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 21. októbra 2009, ktorou sa stanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov (Ú. v. EÚ L 309, 2009, s. 71; ďalej len „smernica o trvalo udržateľnom používaní pesticídov).

[24] Commission Staff Working Document citovaný v poznámke pod čiarou 22, s. 59. článok 18 nariadenia o biocídnych výrobkoch stanovuje, že Komisia „prípadne“ predloží návrh týkajúci sa opatrení zameraných na udržateľné používanie biocídnych výrobkov.

[25] Pozri moje pripomienky v poznámke pod čiarou 10.

[26] Pozri napríklad rozsudok z 15. júla 2021, DocMorris (C-190/20, EU:C:2021:609, bod 33 a citovaná judikatúra; ďalej len „rozsudok DocMorris“)

43. Podľa zaužívanej formulácie sa všetky opatrenia členského štátu, ktoré môžu priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne tvoriť prekážku obchodu v rámci Únie, musia považovať za opatrenia s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenia v zmysle tohto ustanovenia.[27] Táto formulácia bola upravená na základe judikatúry vyplývajúcej z rozsudku Keck a Mithouard. Z uvedenej judikatúry vyplýva, že článok 34 ZFEÚ sa nevzťahuje na vnútroštátne opatrenie, ktoré predstavuje spôsob predaja, ktorý sa uplatňuje „voči všetkým dotknutým subjektom vykonávajúcim svoju činnosť na vnútroštátnom území“ a pokiaľ „sa dotýka rovnakým spôsobom, právne aj skutkovo, obchodovania s domácimi výrobkami a s výrobkami pochádzajúcimi z iných členských štátov“[28].

44. V neskoršej judikatúre Súdny dvor spresnil, že pojem „spôsob predaja“ sa vzťahuje na obmedzenia alebo zákazy, ktoré sa netýkajú vlastností výrobkov, ale len spôsobov, akými sa môžu uvádzať na trh.[29]

45. Poznamenávam, že predmetný zákaz sa netýka požiadaviek vzťahujúcich sa na biocídne výrobky, ale bráni určitým spôsobom podpore ich predaja. Z tohto dôvodu by sa mal podľa môjho názoru predmetný zákaz považovať za zákaz týkajúci sa „spôsobu predaja“ v zmysle uvedenej judikatúry.

46. Pokiaľ ide o otázku, či predmetný zákaz rešpektuje podmienky uvedené v bode 43 vyššie, poznamenávam po prvé, že zákaz uvedený v článkoch L. 522-18 a R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí sa vzťahuje na všetkých príslušných obchodníkov pôsobiacich na vnútroštátnom území bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. Na základe uvedeného nie je teda tento zákaz formálne diskriminačný.

47. Po druhé, pokiaľ ide o otázku, či takýto zákaz viac ovplyvňuje uvádzanie na trh insekticídov a rodenticídov z iných členských štátov než domácich, francúzska vláda tvrdí, že to tak nie je. Na pojednávaní francúzska vláda vysvetlila, že tento zákaz nepredstavuje žiadne dodatočné náklady pre hospodárske subjekty usadené v iných členských štátoch, ktoré chcú ponúkať svoje biocídne výrobky vo Francúzsku. Uvedená vláda tiež dodala, že predmetný zákaz sa netýka všetkých spôsobov uvádzania na trh.

48. Komisia má opačný názor a domnieva sa, že predmetný zákaz obmedzuje jeden z nástrojov, ktorý majú obchodníci k dispozícii na to, aby sa zviditeľnili na francúzskom trhu. Môže tak vo väčšej miere ovplyvniť výrobky z iných členských štátov ako vnútroštátne výrobky.

49. Žalobcovia na pojednávaní mali v podstate rovnaký názor.[30]

50. Súhlasím s francúzskou vládou.

[27] Rozsudok z 11. júla 1974, Dassonville (8/74, EU:C:1974:82, bod 5). Neskoršie vyjadrenie pozri napríklad v rozsudku DocMorris (bod 34).

[28] Rozsudok z 24. novembra 1993, Keck a Mithouard (C-267/91 a C-268/91, EU:C:1993:905, bod 16; ďalej len „rozsudok Keck a Mithouard“). Aj keď bolo uvedené kritérium predmetom diskusií, jeho relevantnosť bola potvrdená napríklad v rozsudku vo veci DocMorris (bod 35). Pozri tiež napríklad SCHÜTZE, R.: Of types and tests: towards a unitary doctrinal framework for Article 34 TFEU? In: *European Law Review*, Vol. 41(6), 2016, s. 826; LIANOS, I.: In Memoriam Keck: The Reformation of the EU Law on the Free Movement of Goods. In: *European Law Review*, Vol. 40(2), 2015, s. 225; a PURNHAGEN, K. P.: Keck is dead, long live Keck? How the court of justice tries to avoid a Sunday Trading Saga 2.0. In: *Liber Amicorum L.W. Gormley*, 2019, s. 176.

[29] Pozri napríklad rozsudky z 21. septembra 2016, Etablissements Fr. Colruyt (C-221/15, EU:C:2016:704, bod 37 a citovaná judikatúra; ďalej len „rozsudok Etablissements Fr. Colruyt“, z 25. marca 2004, Karner (C-71/02, EU:C:2004:181, bod 38 a citovaná judikatúra; ďalej len „rozsudok Karner“); a z 2. decembra 2010, Ker-Optika (C-108/09, EU:C:2010:725, bod 45; ďalej len „rozsudok Ker-Optika“).

[30] Urobili tak subsidiárne a v odpovedi na otázku položenú Súdnym dvorom, pričom ich hlavným argumentom bolo, že zákaz porušuje nariadenie o biocídnych výrobkoch.

51. Aj keď Komisia má pravdu v tom, že možnosť konkurovať prostredníctvom cien výrobkov je dôležitým nástrojom, ktorý majú obchodníci k dispozícii, nevyplýva z toho, že každé takéto obmedzenie sa bude automaticky považovať za obmedzenie, ktoré patrí do pôsobnosti článku 34 ZFEÚ. Judikatúra Súdneho dvora je v tomto ohľade diferencovaná.

52. Súdny dvor považoval pravidlá, ktoré vylučovali slobodu obchodníkov ovplyvňovať minimálne ceny [31] alebo ich akokoľvek ovplyvňovať [32], za spadajúce pod zákaz vyjadrený v článku 34 ZFEÚ. Naproti tomu v rozsudku Etablissements Fr. Colruyt, ktorý sa týkal pravidla zakazujúceho maloobchodným predajcom predávať tabakové výrobky za nižšiu maloobchodnú cenu, než je cena uvedená výrobcom alebo dovozcom, sa Súdny dvor opieral o skutočnosť, že dovozcovia mali naďalej možnosť slobodne stanoviť túto cenu, aby dospel k záveru, že na predmetnú právnu úpravu sa nevzťahuje článok 34 ZFEÚ. [33]

53. Domnievam sa, že podobne ako v uvedenej veci je aj v prejednávanej veci dôležité, aby obchodníci mali naďalej možnosť slobodne stanoviť ceny. Môžu teda súťažiť na tejto úrovni v tom zmysle, že sa môžu rozhodnúť, že cena ich výrobkov (bez akejkoľvek propagácie) bude vyššia alebo nižšia.

54. Okrem toho Súdny dvor nad rámec judikatúry týkajúcej sa spôsobov stanovenia cien v celom rade judikátov zahŕňajúcom rozsudky Ker-Optika, Deutsche Parkinson Vereinigung a A, zdôraznil problém prístupu na trh, ktorý predmetné vnútroštátne opatrenie (v podstate zakazujúce niektoré aspekty marketingu na internete) mimoriadne sťažovalo, ak nie znemožňovalo. [34]

55. V prejednávanej veci sa však zdá, to tak nie je.

56. Žalobcovia na pojednávaní uviedli, že uvádzajú na trh biocídne výrobky, ktorých účinnými látkami sú éterické oleje. Vysvetlili, že tieto výrobky predstavujú alternatívu k tradičným biocídnym výrobkom na báze chemickej syntézy, pretože majú menší dopad na životné prostredie. Žalobcovia ďalej vysvetlili, že sú menšinovými účastníkmi trhu, ktorí sú preto závislí od obchodných praktík (a reklamy), ktoré im umožňujú zviditeľniť sa.

57. Aj keď pripúšťam, že môže byť ťažšie uviesť na trh výrobok, ktorý je alternatívou k tradičnému výrobku, zdá sa, že ide o prirodzený problém, s ktorým sa stretávajú tak zahraničné, ako aj domáce „alternatívne“ výrobky. Domnievam sa, že v prejednávanej veci je dôležité, či predmetný zákaz významne sťažuje prístup týchto pravdepodobne alternatívnych zahraničných výrobkov na francúzsky trh.

58. Myslím si, že to tak nie je.

[31] Rozsudok z 23. decembra 2015, Scotch Whisky Association a i. (C-333/14, EU:C:2015:845, bod 32).

[32] Rozsudok z 19. októbra 2016, Deutsche Parkinson Vereinigung (C-148/15, EU:C:2016:776, bod 26; ďalej len „rozsudok Deutsche Parkinson Vereinigung“).

[33] Rozsudok Etablissements Fr. Colruyt (body 38 až 40).

[34] Konkrétne rozsudky Ker-Optika (bod 54), Deutsche Parkinson Vereinigung (bod 25), a rozsudok z 1. októbra 2020, A (Reklama a predaj liekov on-line) (C-649/18, EU:C:2020:764, bod 76). V poslednom uvedenom rozsudku Súdny dvor analyzoval dotknuté opatrenie podľa smernice o elektronickom obchode. Generálny advokát Saugmandsgaard Øe ho naopak skúmal z hľadiska článkov 34 a 36 ZFEÚ; pozri jeho návrhy vo veci A (Reklama a predaj liekov on-line) (C-649/18, EU:C:2020:134, body 44 až 49 a 69 a nasl.) (ďalej len „návrhy vo veci A“). Pozri tiež rozsudok z 11. decembra 2003, Deutscher Apothekerverband (C-322/01, EU:C:2003:664, body 74 až 76).

59. Samozrejme, a ako uviedla francúzska vláda, nie je možné vylúčiť, že predmetný vnútroštátny zákaz obmedzuje vo Francúzsku objem predaja výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov, pretože „hospodárskym subjektom odnímajú možnosť použiť metódu podpory predaja“ [35].

60. Napriek tomu považujem v tejto chvíli za relevantnú skutočnosť, že aj keď predmetný zákaz obmedzuje niektoré metódy podpory predaja, obchodníci môžu naďalej slobodne stanoviť „plnú“ cenu insekticídov a rodenticídov, ako som už uviedol, a že ich môžu aj naďalej slobodne predávať na miestach, ktoré považujú za vhodné, či už na internete alebo v obchodoch.

61. Inými slovami, v predmetnej právnej úprave nevnímam nič, čo by umožňovalo dospieť k záveru, že zákaz zliav, zníženia cien, rabatov, rozlišovania všeobecných a osobitných podmienok predaja, poskytovania kusov zdarma a akýchkoľvek rovnocenných praktík zbavuje obchodníkov určitého spôsobu uvádzania na trh, ktorý by im zásadne bránil v možnosti účinne konkurovať miestnym výrobkom alebo by im túto konkurenciu mimoriadne sťažoval, a to spôsobom, ktorý by sa dal porovnať so zákazom predaja cez internet alebo so zavedením pevných alebo minimálnych cien.

62. Ak by však Súdny dvor s touto analýzou nesúhlasil a dospel by k záveru, že na predmetný vnútroštátny zákaz sa vzťahuje článok 34 ZFEÚ, nižšie uvádzam dôvody, ktoré podľa môjho názoru tento zákaz odôvodňujú.

b) Predmetný zákaz je v každom prípade odôvodnený

63. Podľa ustálenej judikatúry môže byť prekážka voľného pohybu tovaru odôvodnená jedným z dôvodov všeobecného záujmu uvedených v článku 36 ZFEÚ alebo naliehavým dôvodom všeobecného záujmu. [36]

64. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa vysvetľuje, že cieľom predmetného zákazu je ochrana verejného zdravia a životného prostredia. [37]

65. Prvé odôvodnenie zodpovedá záujmu na zdraví vyjadrenom v článku 36 ZFEÚ. Súdny dvor už opakovane rozhodol, že „zdravie a život osôb zaujímajú prvé miesto medzi Zmluvou chránenými hodnotami a záujmami a že členským štátom prináleží rozhodnúť o úrovni, na ktorej chcú zaistiť ochranu verejného zdravia, ako aj o spôsobe, akým sa má táto úroveň dosiahnuť. Keďže táto úroveň sa môže v jednotlivých členských štátoch líšiť, treba členským štátom priznať určitú mieru voľnej úvahy“ [38].

66. Po druhé, pokiaľ ide o životné prostredie, jeho ochrana bola v judikatúre uznaná ako naliehavý dôvod všeobecného záujmu. [39]

[35] Ako bolo konštatované v súvislosti so zákazom ďalšieho predaja so stratou v rozsudku Keck a Mithouard (bod 13).

[36] Rozsudok Ker-Optika (bod 57 a citovaná judikatúra).

[37] Pripomínam, že článok L. 522-18 Zákonníka o životnom prostredí stanovuje, že „vyhláškou prijatou po konzultácii s Conseil d'État [Štátna rada], sa v závislosti od rizík, ktoré predstavujú pre ľudské zdravie a životné prostredie, definujú kategórie dotknutých výrobkov“.

[38] Rozsudok Deutsche Parkinson Vereinigung (bod 30 a citovaná judikatúra).

[39] Pozri napríklad rozsudok zo 6. októbra 2015, Capoda Import-Export (C-354/14, EU:C:2015:658, bod 43 a citovaná judikatúra).

67. Podotýkam, že pokiaľ je cieľom predmetného zákazu obmedziť používanie výrobkov, ktoré „môžu vzhľadom na svoje vnútorné vlastnosti a s nimi súvisiaci spôsob použitia predstavovať riziko pre ľudí, zvieratá a životné prostredie“ [40], tieto ciele môžu odôvodniť obmedzenie obchodu, ktoré je s týmto zákazom spojené.

68. Aby však bolo obmedzenie odôvodnené, musí spĺňať kritérium proporcionality. Musí byť teda primerané na dosiahnutie sledovaných cieľov a nesmie ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov. To znamená, že nesmú existovať opatrenia, ktoré by pri dosahovaní tohto cieľa obmedzovali voľný pohyb tovaru v menšej miere. [41]

69. Pokiaľ ide o jeho vhodnosť, predmetný zákaz pravdepodobne nevylučuje všetky prípady zbytočného používania insekticídov a rodenticídov (jednoducho preto, že nie je možné vylúčiť zbytočné používanie týchto výrobkov zakúpených za plnú cenu). Podľa môjho názoru je však možné odôvodnene očakávať, že neexistencia finančnej výhody pri ich kúpe toto riziko do určitej miery zníži, lebo odrádza od zbytočných nákupov (ktoré potom môžu viesť k ich zbytočnému používaniu).

70. Pokiaľ ide o nevyhnutnosť, Komisia na pojednávaní v odpovedi na otázku, ktorú jej položil Súdny dvor, uviedla, že menšej miery obmedzenia by sa mohlo dosiahnuť prostredníctvom reklamy, alebo ak by predajcovia museli poskytovať informácie o súvisiacich rizikách.

71. Tieto tvrdenia ma nepresvedčili.

72. Pokiaľ ide o prvú možnosť, Komisia v príslušnej časti svojich podaní namieta zlučiteľnosť dodatočnej vety, ktorú francúzsky regulačný orgán stanovil ako povinnú súčasť všetkých reklám na tieto výrobky, s nariadením o biocídnych výrobkoch. Táto dodatočná veta v podstate vyzýva na zváženie rizík a podrobne sa ňou zaoberá časť B oddielu IV týchto návrhov. Súhlasím s Komisiou, že táto dodatočná veta je nezlučiteľná s úplnou harmonizáciou, ktorú nariadenie o biocídnych výrobkoch v tejto konkrétnej otázke dosiahlo. Vzhľadom na to nie je možné poskytovanie doplňujúcich informácií o rizikách propagovaných výrobkov ako súčasť reklamy považovať za menej obmedzujúcu alternatívu k predmetnému zákazu.

73. Pokiaľ ide o druhé tvrdenie, domnievam sa, že na to, aby takéto oznamovanie informácií zo strany predávajúceho bolo zmysluplné a rovnako účinné ako neexistencia finančnej výhody, muselo by sa opierať o určitú úroveň odborných znalostí, ktoré by sa pravdepodobne museli nadobudnúť prostredníctvom odbornej prípravy. To spolu s inak nejasnými podmienkami posudzovaného scenára podľa môjho názoru znemožňuje považovať túto možnosť za menej obmedzujúcu. [42]

74. Komisia sama pripustila, že tieto navrhované alternatívy nemusia byť dostatočné na dosiahnutie stanovených cieľov a môžu viesť k protichodným informáciám. Súhlasím totiž s tým, že predajca, ktorý informuje zákazníkov o rizikách spojených s výrobkami, ktoré ponúka, a zároveň ponúka výraznú zľavu a poskytuje niekoľko vzoriek insekticídu zdarma, nevytvára dojem konzistentného prístupu.

[40] Odôvodnenie 1 nariadenia o biocídnych výrobkoch.

[41] Pozri napríklad rozsudok Ker-Optika (bod 65).

[42] Na porovnanie pozri pravidlá odbornej prípravy „profesionálnych používateľov, distribútorov a poradcov“ uvedené v článku 5 smernice o trvalo udržateľnom používaní pesticídov.

75. Na záver by bolo možné tvrdiť, že menej obmedzujúceho spôsobu na zamedzenie zbytočného používania biocídnych výrobkov by bolo možné dosiahnuť prostredníctvom informačnej kampane založenej na právomoci členských štátov vyhradenej v článku 17 ods. 5 treťom pododseku nariadenia o biocídnych výrobkoch.[43] V tejto súvislosti pripúšťam, že pre Súdny dvor je pomerne náročné abstraktne posúdiť potenciálnu zameniteľnosť dvoch rôznych politík z hľadiska ich účinkov. Domnievam sa, že vzdelávacie ambície realizované prostredníctvom verejnej informačnej kampane vyžadujú zo svojej podstaty na to, aby zmenili myslenie a správanie, určitý čas. V tomto ohľade chápem, že táto kampaň sa nemusí považovať za vhodnú na riešenie problému, ktorý je vnímaný ako akútny. Okrem toho perspektíva okamžite dostupnej finančnej výhody môže jednoducho prevážiť nad vzdelávacím úsilím, a nie je teda nerozumné sa domnievať, že potlačenie tejto finančnej výhody je nevyhnutné, aby bolo možné zmysluplne sledovať stanovený cieľ.

76. Z článku R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí ďalej vyplýva, že zákaz sa neuplatňuje, ak sa na daný insekticíd alebo rodenticíd vzťahuje zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 nariadenia o biocídnych výrobkoch. Tento postup sa vo všeobecnosti týka biocídnych výrobkov, ktoré predstavujú nízke riziko pre zdravie a životné prostredie.[44] To podľa môjho názoru svedčí o tom, že francúzsky regulačný orgán sa snažil vyhnúť regulačnému presahu, ktorý by sa týkal výrobkov, ktoré sa nepovažujú za obzvlášť nebezpečné, a ktorý by tak bol zbytočný.

77. Za týchto okolností a pre prípad, že by Súdny dvor na rozdiel od môjho vyššie uvedeného návrhu dospel k záveru, že na predmetný zákaz sa vzťahuje článok 34 ZFEÚ, sa domnievam, že tento zákaz je odôvodnený cieľom ochrany zdravia a životného prostredia, je vhodný na dosiahnutie týchto cieľov a neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie.

B. Vnútroštátne predpisy o reklame

78. Články L. 522-5-3 a R. 522-16-2 Zákonníka o životnom prostredí zakazujú reklamu štyroch kategórií biocídnych výrobkov, ak je táto reklama určená širokej verejnosti. Reklama na tieto výrobky je naďalej možná, ak je určená odborníkom na mieste distribúcie výrobkov týmto používateľom a v publikáciách, ktoré sú im určené. V tom prípade však reklama musí obsahovať osobitnú vetu, ktorá v podstate vyzýva na zváženie, či je použitie týchto biocídnych výrobkov absolútne nevyhnutné.

79. Tieto pravidlá sa týkajú typov výrobkov 14 a 18 (na ktoré sa vzťahuje aj zákaz určitých obchodných praktík uvedených v časti A oddiele IV týchto návrhov) a typov výrobkov 2[45] a 4[46], dvoch podkategórií dezinfekčných prostriedkov, ktoré sú v súlade s nariadením CLP klasifikované ako nebezpečné pre vodné prostredie, kategória 1: akútna kategória 1 (H400) a chronická kategória 1 (H410). Je potrebné dodať, že vnútroštátne predpisy o reklame sa neuplatňujú, ak sa na príslušný výrobok vzťahuje zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 nariadenia o biocídnych výrobkoch, ktorý sa, ako už bolo uvedené, vzťahuje na výrobky predstavujúce nízke riziko pre zdravie a životné prostredie.[47]

[43] Pozri bod 34 vyššie.

[44] Pozri odôvodnenia 29 a 30 nariadenia o biocídnych výrobkoch.

[45] Ako sa stanovuje v prílohe V, tento typ výrobkov sa týka „dezinfekčných prostriedkov a algicídov, ktoré nie sú určené na priamu aplikáciu na ľudí alebo zvieratá“.

[46] Ako je stanovené v prílohe V, tento typ výrobku sa týka „oblasti potravín a krmív“.

[47] Pozri bod 76 vyššie a článok R. 522-16-2 (III) Zákonníka o životnom prostredí.

80. Podobne ako bolo uvedené vyššie,[48] posúdenie predmetných pravidiel musí začať skúmaním stupňa harmonizácie dosiahnutého nariadením o biocídnych výrobkoch a až potom, ak je to potrebné, skúmaním článkov 34 a 36 ZFEÚ. Na tento účel sa najprv zameriam na povinnosť použiť v reklame určenej odborníkom osobitnú vetu (časť 1). Následne sa budem zaoberať zákazom reklamy určenej širokej verejnosti (časť 2).

1. Povinné používanie dodatočnej vety

81. Z článku R. 522-16-2 ods. 2 Zákonníka o životnom prostredí vyplýva, že reklama určená odborníkom, ktorá sa týka rodenticídov, insekticídov a určitých dezinfekčných prostriedkov, musí obsahovať tieto vety: „Pred každým použitím sa ubezpečte, že použitie tohto výrobku je absolútne nevyhnutné, a to predovšetkým na miestach prístupných širokej verejnosti. Vždy, keď je to možné, uprednostnite alternatívne metódy a výrobky, ktoré predstavujú najnižšie riziko pre zdravie ľudí a zvierat a pre životné prostredie."

82. Z tohto ustanovenia tiež vyplýva, že uvedená veta sa použije *popri* vete, ktorej použitie vyžaduje článok 72 ods. 1 nariadenia o biocídnych výrobkoch, podľa ktorého musí každá reklama na biocídne výrobky obsahovať vety: „Používajte biocídy bezpečným spôsobom. Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o výrobku."

83. Žalobcovia v podstate tvrdia, že použitie dodatočnej vety porušuje článok 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch, pretože uvedený článok predstavuje úplnú harmonizáciu reklamy na biocídne výrobky.

84. Komisia zastáva podobný názor, zatiaľ čo francúzska, talianska a holandská vláda zastávajú opačný názor.

85. Na určenie toho, či je harmonizácia dosiahnutá ustanoveniami nariadenia o biocídnych výrobkoch týkajúcich sa reklamy úplná, sa zohľadní nielen znenie týchto ustanovení, ale takisto ich kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej sú súčasťou.[49]

86. Na úvod by som poznamenal, že článok 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch je jediným ustanovením o biocídnych výrobkoch týkajúcim sa reklamy a týka sa pomerne úzkeho aspektu obsahu reklamy. Skutočnosť, že vecná pôsobnosť pravidiel o reklame v nariadení o biocídnych výrobkoch je v porovnaní so smernicou 2001/83/ES[50] (a jej taxatívnym režimom reklamy), na ktorú odkazuje francúzska vláda, aby ju porovnala s uvedeným nariadením, trochu obmedzená, však sama osebe nevylučuje ich taxatívny charakter. Podľa môjho názoru nie je dôležité, či je pôsobnosť skúmanej právnej úpravy (relatívne) úzka alebo široká, ale skôr miera podrobnosti, ktorú tieto pravidlá dosahujú v súvislosti s konkrétnou (a potenciálne úzkou) otázkou, ktorú upravujú.[51]

87. Článok 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch sa týka viet, ktoré sa musia používať v reklame na biocídne výrobky, alebo ktoré sú naopak zakázané.

[48] Pozri bod 19 vyššie.

[49] Pozri v tomto zmysle napríklad rozsudok zo 16. júla 2015, UNIC a Uni.co.pel (C-95/14, EU:C:2015:492, bod 35 a citovaná judikatúra).

[50] Smernica Európskeho parlamentu a Rady zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánnych liekoch (Ú. v. ES L 311, 2001, s. 67; Mim. vyd. 13/027, s. 69). Na potvrdenie taxatívnej povahy pravidiel týkajúcich sa reklamy obsiahnutých v tejto smernici pozri rozsudok z 8. novembra 2007, Gintec (C-374/05, EU:C:2007:654, body 33 a 34).

[51] Pozri tiež bod 26 vyššie.

88. Podľa prvého odseku uvedeného článku, ktorý vyžaduje použitie dvoch vyššie uvedených viet, musia byť tieto vety „jasne odlíšené od ostatných častí reklamy a čitateľné“. Článok 72 ods. 2 umožňuje nahradiť slovo „biocídy“ v uvedených vetách „jasným odkazom na typ výrobku, ktorý je predmetom reklamy“.

89. Tretí odsek uvedeného článku zakazuje reklamu, ktorá je „zavádzajúca, pokiaľ ide o riziká vyplývajúce z výrobku pre zdravie ľudí, zvierat alebo pre životné prostredie alebo pokiaľ ide o jeho účinnosť“ a uvádza aj označenia, ktorých používanie je „v každom prípade“ zakázané. [52]

90. Z tohto hľadiska sa pravidlá uvedené v článku 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch zdajú byť pomerne podrobné, pokiaľ ide o vety o rizikách spojených s používaním biocídnych výrobkov. V tomto konkrétnom rozsahu sa zdajú byť porovnateľné, ak nie podrobnejšie ako taxatívne pravidlá o reklame uvedené v smernici 2001/83, [53] na ktoré sa odvoláva francúzska vláda. Článok 87 ods. 3 tejto smernice totiž stanovuje, že reklama lieku musí podporovať racionálne používanie lieku prostredníctvom objektívnej prezentácie a bez zveličovania jeho vlastností, a nesmie byť zavádzajúca. Pravidlo uvedené v článku 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch je podobné, ale v skutočnosti podrobnejšie, pretože obsahuje konkrétnu vetu o bezpečnom používaní výrobku, ktorá musí byť uvedená v reklame, a odkazuje používateľa na etiketu a informácie o výrobku. Je tiež podrobnejšie, pokiaľ ide o uvedenie údajov, ktoré sú zakázané z dôvodu, že by mohli byť zavádzajúce.

91. Je pravda, že dodatočná veta požadovaná predmetnými vnútroštátnymi predpismi zrejme sleduje rovnaký cieľ ako článok 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch, pretože chráni verejné zdravie a životné prostredie. Zdá sa teda, že v takom prípade tu nie je žiadny rozpor. To však nemá vplyv na moju predchádzajúcu analýzu, pretože pokiaľ ide o otázku obsahu reklamy týkajúcu sa bezpečnosti, článok 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch ukazuje, že normotvorca Únie dosiahol osobitnú rovnováhu medzi rôznymi prvkami, ktorými sú v prejednávanej veci zlepšenie „fungovania vnútorného trhu“ a súčasne snaha o zaistenie „vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia“ [54]. Domnievam sa, že dotknuté vnútroštátne predpisy tým, že stanovia dodatočnú regulačnú požiadavku, uvedenú rovnováhu narušujú.

92. Za týchto okolností sa domnievam, že oblasť reklamy, pokiaľ ide o vety týkajúce sa rizík propagovaných biocídnych výrobkov, upravil v úplnom rozsahu normotvorca Únie.

2. Zákaz reklamy určenej širokej verejnosti

a) Pôsobnosť harmonizovaných pravidiel

93. Môj záver o úplnej harmonizácii pravidiel stanovených v článku 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch však neznamená, že všetky aspekty reklamy na biocídne výrobky, vrátane otázky, či si členské štáty ponechávajú právomoc zakázať určité typy reklamy, boli týmto nástrojom harmonizované.

[52] Tieto označenia sú „biocídny výrobok s nízkym rizikom“, „netoxický“, „neškodný“, „prírodný“, „šetrný k životnému prostrediu“, „šetrný k zvieratám“ alebo akékoľvek podobné označenie.

[53] Pozri poznámku pod čiarou 50.

[54] Pozri článok 1 ods. 1 nariadenia o biocídnych výrobkoch.

94. Pokiaľ ide o tento posledný aspekt, znenie tohto ustanovenia, ktoré stanovuje povinné a zakázané vety týkajúce sa bezpečného používania biocídnych výrobkov a rizík, ktoré predstavujú, podľa môjho názoru neumožňuje dospieť k záveru, že by právomoc členských štátov rozhodnúť o zákaze určitých typov reklamy bola obmedzená.

95. Je pravda, že by sa dalo tvrdiť, že existencia tohto osobitného ustanovenia o povinných a zakázaných vetách v reklame na biocídne výrobky znamená, že cieľom normotvorcu Únie bolo umožniť reklamu na tieto výrobky, a že vnútroštátna právna úprava zakazujúca niektoré aspekty reklamy obmedzuje užitočný účinok článku 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch, keďže v prípade, ak reklama neexistuje, toto ustanovenie stráca svoj účel.

96. Pokiaľ ide o normatívny kontext, znovu pripomínam, že článok 72 nariadenia o biocídnych výrobkoch je jediným ustanovením tohto nariadenia, ktoré sa touto otázkou zaoberá. [55]

97. Zaradenie samotného článku 72 do nariadenia o biocídnych výrobkoch je v kontraste s voľbou uskutočnenou v smernici 2001/83, ktorej hlava VIII sa výslovne venuje reklame a obsahuje niekoľko ustanovení (články 86 až 100), v ktorých sú podrobne opísané prípady, keď členské štáty musia alebo môžu zakázať reklamu humánnych liekov, alebo keď môže byť reklama povolená. [56]

98. V menšej miere sa stručnosť nariadenia o biocídnych výrobkoch v tejto otázke líši aj od článku 66 nariadenia (ES) č. 1107/2009, [57] v ktorom sa stanovuje možnosť členských štátov obmedziť reklamu v určitých médiách a ktorý obsahuje pravidlá týkajúce sa povinných alebo zakázaných prvkov reklamy, ako je zákaz „vizuálneho zobrazenia potenciálne nebezpečných postupov, ako miešanie alebo aplikácia bez dostatočného ochranného odevu ani žiadne použitie v blízkosti jedla alebo použitie pri deťoch alebo v ich blízkosti“.

99. Za týchto okolností sa domnievam, že ak by cieľom normotvorcu Únie bolo obmedziť právomoc členských štátov zakázať určité druhy reklamy, vypracoval by vyváženejšie pravidlá. Môj názor v súvislosti s touto otázkou posilňuje aj existencia odchylných pravidiel v nariadení o biocídnych výrobkoch týkajúcich sa výrobkov, ktoré nespĺňajú podmienky na autorizáciu alebo ktoré sa týkajú používania nových účinných látok, [58] alebo tým, že normotvorca Únie vyzýva k pozornosti, pokiaľ ide o ochranu zraniteľných skupín, ako sú tehotné ženy a deti. [59]

100. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti som teda dospel k záveru, že nariadenie o biocídnych výrobkoch predmetnému zákazu nebráni. Podobne ako však bolo uvedené vyššie, [60] tento zákaz musí byť v súlade s obmedzeniami, ktoré vyplývajú z článkov 34 a 36 ZFEÚ.

[55] Článok 48 nariadenia CLP, ktorý sa nachádza v hlave VII „Spoločné a záverečné ustanovenia“, a odôvodnenie 67 tohto nariadenia stanovujú podobne stručné pravidlá týkajúce sa reklamy.

[56] Pozri články 87 ods. 1 a 88 ods. 1, 2 a 3 smernice 2001/83.

[57] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 2009, s. 1).

[58] Pozri článok 55 nariadenia o biocídnych výrobkoch.

[59] Odôvodnenie 3 nariadenia o biocídnych výrobkoch.

[60] Pozri bod 19 vyššie.

b) Obmedzenia vyplývajúce z článkov 34 a 36 ZFEÚ

101. Predmetný zákaz reklamy sa musí podľa môjho názoru považovať za „spôsob predaja“. Tento zákaz sa totiž netýka požiadaviek, ktoré sa uplatňujú na predmetné výrobky, a poznamenávam, že Súdny dvor opakovane rozhodol, že do tejto kategórie patria obmedzenia ovplyvňujúce možnosti obchodníkov šíriť reklamu. [61]

102. S odkazom na podmienky uvedené v predchádzajúcej časti, ktoré musia byť splnené, aby sa predmetný zákaz vymykal z pôsobnosti článku 34 ZFEÚ, [62] konštatujem, že zákaz sa vzťahuje na všetky hospodárske subjekty pôsobiace na relevantnom trhu bez diskriminácie na základe štátnej príslušnosti.

103. Posúdenie otázky, či predmetný zákaz ovplyvňuje vo väčšej miere výrobky pochádzajúce z iných členských štátov ako domáce výrobky, sa zdá byť zložitejšie.

104. Súdny dvor usúdil, že vnútroštátne predpisy, ktoré ukladajú obchodníkom povinnosť zmeniť formu alebo obsah reklamnej kampane, spadajú pod článok 34 ZFEÚ. [63]

105. Prejednávaná vec sa však netýka nutnosti upraviť obsah propagačnej kampane, ale skôr úplnej nemožnosti nasmerovať akúkoľvek kampaň na širokú verejnosť, pokiaľ ide o štyri kategórie biocídnych výrobkov.

106. Aj keď Súdny dvor opakovane uznal, že niektoré zákazy reklamy môžu obmedziť množstvo predaja, zároveň usúdil, že viaceré z nich sa vymykajú z pôsobnosti článku 34 ZFEÚ.

107. Tak to bolo v prípade vnútroštátnych predpisov, ktoré vylučovali odvetvie distribúcie z televíznej reklamy [64], ktoré zakazovali lekárnikom propagovať kvázi farmaceutické výrobky mimo lekárne [65] alebo zakazovali zásielkovej lekárni organizovať reklamnú kampaň vo forme súťaže o ceny [66].

108. Je však pravda, že v rozsudkoch De Agostini a Gourmet International Products Súdny dvor rozhodol, že nie je možné vylúčiť, že úplný zákaz môže mať väčší dopad na výrobky z iných členských štátov. [67] Zdá sa však, že z uvedeného odôvodnenia Súdneho dvora vyplýva, že (prípadná) existencia obmedzenia, na ktoré sa vzťahuje článok 34 ZFEÚ, vyplýva z konkrétneho problému, ktorému obchodník čelil pri vstupe na vnútroštátny trh. V rozsudku De Agostini, ktorý sa týkal zákazu televíznej reklamy zameranej na deti mladšie ako 12 rokov a klamlivé reklamy, zostala kvalifikácia tohto opatrenia otvorená, pričom Súdny dvor odkázal na vyhlásenie spoločnosti De Agostini, že televízna reklama je „jedinou účinnou formou propagácie, ktorá jej umožňuje preniknúť na švédsky trh“ [68].

[61] Pozri napríklad rozsudok DocMorris (bod 37), a rozsudok z 9. februára 1995, Leclerc-Siplec (C-412/93, EU:C:1995:26, bod 22; ďalej len „rozsudok Leclerc-Siplec“). Pozri tiež návrhy vo veci A (bod 71).

[62] Pozri bod 42 vyššie a nasl.

[63] Rozsudok z 12. decembra 1990, SARPP (C-241/89, EU:C:1990:459, body 29 a 30) (vydaný pred rozsudkom Keck a Mithouard). Pozri tiež rozsudok z 15. júla 2004, Douwe Egberts (C-239/02, EU:C:2004:445, bod 52 a citovaná judikatúra).

[64] Rozsudok Leclerc-Siplec (body 20 až 24).

[65] Rozsudok z 15. decembra 1993, Hünermund a i. (C-292/92, EU:C:1993:932, body 22 až 24).

[66] Rozsudok DocMorris (body 39 až 45). Pozri tiež v rámci iného skutkového stavu rozsudok Karner (body 42 a 43).

[67] Rozsudky z 9. júla 1997, De Agostini and TV-Shop (C-34/95 až C-36/95, EU:C:1997:344, bod 42; ďalej len „rozsudok De Agostini“), a z 8. marca 2001, Gourmet International Products (C-405/98, EU:C:2001:135, bod 19; ďalej len „rozsudok Gourmet International Products“).

[68] Rozsudok De Agostini (body 43 a 44).

109. Podobne v rozsudku Gourmet International Products bol záver Súdneho dvora s ohľadom na skutočnosti, že švédsky zákaz reklamy na alkoholické nápoje predstavuje prekážku obchodu, spojený s konštatovaním, že konzumácia týchto nápojov „sa viaže na tradície určitej spoločnosti a na miestne obyčaje a zvyklosti“ [69]. Skutočnosť, že publikácie obsahujúce reklamu mohli byť distribuované na predajných miestach, nemala na tento záver žiadny vplyv, pretože v tejto veci „spoločnosť v úplnom vlastníctve švédskeho štátu, ktorá mala monopol na maloobchodný predaj vo Švédsku, v skutočnosti na týchto predajných miestach distribuovala len svoj vlastný časopis“ [70].

110. Nakoniec v rozsudku Deutsche Parkinson Vereinigung sa záver Súdneho dvora o obmedzujúcich účinkoch zákazu zásielkového predaja zakladal na zistení, že tento spôsob predaja predstavoval pre zásielkové lekárne dôležitejší, *či dokonca prípadne jediný spôsob* prístupu na dotknutý vnútroštátny trh. [71]

111. Skutkové okolnosti prejednávanej veci, ako sú uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, nesvedčia o žiadnych takých počiatočných ťažkostiach, ktorým by žalobcovia čelili pri uvádzaní výrobkov z iných členských štátov na francúzsky trh.

112. Aj keď predmetný zákaz môže ovplyvniť množstvo predaja, poznamenávam, že nezakazuje všetku reklamu.

113. Reklama určená profesionálnym používateľom je naďalej možná, čo znamená, že obchodníci majú k dispozícii marketingový kanál.

114. Na rozdiel od skutkových okolností v rozsudku Gourmet International Products sa taktiež nezdá, že by akákoľvek už existujúca štruktúra trhu, akou je kontrola monopolného subjektu nad distribučnými miestami, spôsobila, že možnosť osloviť profesionálnych používateľov by bola iluzórna.

115. Nakoniec na rozdiel od skutkových okolností práve citovanej veci sa biocídne výrobky nezdajú byť podobné alkoholickým nápojom, s ktorými miestnych užívateľov môže spájať osobitná tradičná sociálna väzba.

116. Za týchto okolností som dospel k záveru, že zákaz reklamy na vybrané biocídne výrobky určené širokej verejnosti nepredstavuje obmedzenie obchodu spadajúce do pôsobnosti článku 34 ZFEÚ.

117. Ak by však Súdny dvor s touto analýzou nesúhlasil a dospel by k záveru, že predmetný zákaz predstavuje obmedzenie obchodu, uvádzam nižšie dôvody, ktoré tento zákaz podľa môjho názoru odôvodňujú.

118. S odkazom na moju analýzu vykonanú v predchádzajúcej časti týchto návrhov [72] konštatujem, že predmetný zákaz je možné odôvodniť cieľom ochrany verejného zdravia a životného prostredia v rozsahu, v akom je jeho cieľom obmedzenie používania výrobkov, ktoré „môžu vzhľadom na svoje vnútorné vlastnosti a s nimi súvisiaci spôsob použitia predstavovať riziko pre ľudí, zvieratá a životné prostredie“ [73]. Okrem toho francúzska vláda poukázala na nesprávne používanie

[69] Rozsudok Gourmet International Products (bod 21).

[70] Tamže (bod 23).

[71] Rozsudok Deutsche Parkinson Vereinigung (bod 25).

[72] Pozri bod 63 vyššie a nasl.

[73] Odôvodnenie 1 nariadenia o biocídnych výrobkoch a bod 67 vyššie.

insekticídov, najmä v domácnostiach, na nebezpečenstvo intoxikácie iných druhov spôsobené nesprávnym používaním rodenticídov a na riziká, ktoré pre niektoré druhy predstavuje znečistenie vôd v dôsledku používania predmetných insekticídov.

119. Zákaz reklamy určenej širokej verejnosti sa zdá byť vhodný aj na dosiahnutie vyššie uvedených cieľov, pretože môže zabrániť propagačným oznámeniam, ktoré môžu vyvolať zvýšené používanie obzvlášť nebezpečných biocídnych výrobkov identifikovaných vnútroštátnym regulačným orgánom.

120. Pokiaľ ide o nevyhnutnosť tohto zákazu, poznamenávam, že sa predmetný zákaz týka len reklamy určenej súkromným používateľom a nie odborníkom, čo sa zdá byť v súlade s cieľom obmedziť nesprávne používanie predmetných výrobkov.

121. Pokiaľ ide o možné alternatívy uvedené v bodoch 70 až 75, tie podľa môjho názoru predstavujú *mutatis mutandis* rovnako slabé miesta aj v kontexte prejednávanej veci. Nakoniec podobne, ako som uviedol v súvislosti so zákazom zliav a podobných praktík, reklama pre širokú verejnosť zostáva povolená pre všetky výrobky, ktorých sa inak zákaz týka, ak predstavujú nízke riziko, t. j. ak spĺňajú podmienky zjednodušeného postupu autorizácie podľa článku 25 nariadenia o biocídnych výrobkoch.[74] Z toho vyplýva, ako už bolo uvedené, že vnútroštátny regulačný orgán sa snažil obmedziť zbytočný dosah predmetného zákazu.

122. Za týchto okolností a pre prípad, že by Súdny dvor na rozdiel od môjho vyššie uvedeného návrhu dospel k záveru, že predmetný zákaz predstavuje obmedzenie obchodu, na ktoré sa vzťahuje článok 34 ZFEÚ, sa domnievam, že tento zákaz je odôvodnený cieľom ochrany verejného zdravia a životného prostredia, je primeraný na dosiahnutie tohto cieľa a nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie.

V. Návrhy

123. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal Conseil d'État (Štátna rada) takto:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní, ani článok 34 ZFEÚ nebránia takým vnútroštátnym ustanoveniam, ako sú ustanovenia obsiahnuté v článkoch L. 522-18 a R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí, ktoré pri predaji biocídnych výrobkov typov 14 a 18 vymedzených v prílohe V nariadenia č. 528/2012 zakazujú zľavy, zníženie cien, rabaty, rozlišovanie všeobecných a osobitných podmienok predaja, poskytovanie vzoriek zdarma a akékoľvek rovnocenné praktiky.

Článok 72 nariadenia č. 528/2012 bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, akú obsahujú články L. 522-5-3 a R.522-16-2 Zákonníka o životnom prostredí, ktorá vyžaduje použitie dodatočnej vety v reklame určenej profesionálnym používateľom biocídnych výrobkov typov 14 a 18 vymedzených v prílohe V nariadenia č. 528/2012, ako aj výrobkov typov 2 a 4 vymedzených v tej istej prílohe a klasifikovaných, v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006, ako nebezpečné pre vodné prostredie, kategória 1: akútna kategória 1 (H400) a chronická kategória 1 (H410).

[74] Pozri bod 76 vyššie.

Nariadenie č. 528/2012 ani článok 34 ZFEÚ nebránia článkom L. 522-5-3 a R. 522-16-2 Zákonníka o životnom prostredí, ktoré zakazujú reklamu na biocídne výrobky patriace do tých istých kategórií, ktorá je určená širokej verejnosti.